

СИЛАБУС

з дисципліни «Розвиток міської інфраструктури»
на отримання ступеню вищої освіти «бакалавр» за спеціальністю
281 «Публічне управління та адміністрування»
Харківський національний технічний університет
сільського господарства імені Петра Василенка

1) Дудник Олена Василівна, к.е.н., доцент, доцент кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту. <http://new.khntusg.com.ua/staff/dudnik-olena-vasilivna>

Краля Вікторія Григорівна, к.е.н., доцент, старший викладач кафедри організації виробництва, бізнесу та менеджменту.

<http://new.khntusg.com.ua/staff/kralja-viktorija-grigorivna>

2) **Пререквізити** (базові знання необхідні для успішного опанування компетентностями). Базові знання з дисциплін: «Менеджмент», «Тайм-менеджмент», «Державна політика та політичний аналіз».

Постреквізити. Продовжують вивчення даного предмету наступні дисципліни: «Управління державними та місцевими фінансами та бюджетом», "Планування розвитку територіальної громади".

3) **Коротка анотація дисципліни** (загальна характеристика, особливості, переваги).

Дисципліна "Розвиток міської інфраструктури" спрямована на формування у студентів фундаментальних знань про місцеву інфраструктуру, як суспільне явище, як складову публічного управління, як систему з притаманною їй організаційною та функціональною структурою, як складний процес, що реалізується територіальними громадами, оволодіння вміннями вирішувати питання місцевого значення на основі базових принципів публічного управління та місцевого самоврядування

Вивчення даної дисципліни дає можливість студенту:

знати:

теоретичні її засади, правове середовище та механізми сприяння сталому розвитку міста, сутність, принципи та завдання галузевого і територіального управління економікою міста, завдання та напрями її реформування; сутність, функції, складові соціальної інфраструктури міста;

сучасні методологічні підходи до формування та розвитку міської інфраструктури;

теоретичні основи вироблення економічної та соціальної політики на місцевому рівні, її завдання та цілі; категорії й форми інституту партнерства між владою та недержавним сектором, пов'язані з наданням громадських послуг;

принципи формування доходів та видатків місцевого бюджету, сучасні механізми і методи залучення кредитних та інвестиційних ресурсів в економіку міста;

механізми реалізації державної регуляторної політики у місті

вміти:

застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності та оцінювати чинники, що впливають на формування і соціально-економічний розвиток міста, його ресурсний потенціал та спеціалізацію;

нові форми та методи управління інфраструктурою міста;

визначати оптимальні напрями розвитку інфраструктури, впроваджувати нові підходи до її удосконалення, а також стратегічні цілі комплексного розвитку міських поселень, спрямовані на підвищення рівня та якості життя населення міста і вирішення поточних завдань щодо їх досягнення;

розробляти пропозиції (проекти) щодо поліпшення функціонування об'єктів виробничого та соціального призначення на основі аналізу діяльності відповідної системи;

реалізовувати системний підхід до визначення стратегії розвитку інфраструктури міста;

використовувати положення нормативно-правової бази, що регулює розвиток міських поселень, та удосконалювати її; забезпечувати ефективне регулювання економічних відносин, що виникають у процесі функціонування галузей економіки;

розробляти механізми взаємодії місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування в процесі управління розвитком міста;

висувати пропозиції, спрямовані на підвищення обсягу та якості надання громадських послуг, застосовуючи нові форми і методи, у тому числі шляхом встановлення партнерських відносин між органами місцевої влади та недержавним сектором, а також пропозиції (проекти) до державних, регіональних і галузевих програм соціально-економічного розвитку за результатами аналізу державної

політики та соціально-економічного стану країни, регіону, галузі, базуючись на методології конструювання відповідних моделей та з урахуванням наявних ресурсів та механізмів упровадження державно-управлінських рішень;

оцінювати переваги кожного із секторів територіальної громади в процесі надання громадських послуг і на цій основі вдосконалювати їх організацію;

аналізувати стан фінансово-інвестиційних ресурсів міста, доходну та видаткову частини місцевого бюджету, податкову базу місцевого самоврядування, кредитоспроможність місцевих органів влади, регіональні нагромадження та фінансові ринки;

формулювати практичні рекомендації органам державної влади й місцевого самоврядування щодо вибору ефективних інструментів і варіантів економічного регулювання;

застосовувати принципи організації системи, форми та методи регіонального управління і місцевого самоврядування, функції та повноваження органів і посадових осіб місцевої виконавчої влади й органів місцевого самоврядування на основі ефективності, прозорості та демократичності; вільно користуватися відповідними джерелами інформації;

4) Мета та основні задачі дисципліни.

Мета навчальної дисципліни "Розвиток міської інфраструктури" - допомогти здобувачам вищої освіти вивчити теоретичні основи та виробити вміння й практичні навички з питань управління розвитком міста

Предмет вивчення: загальні закономірності та особливості формування, функціонування та розвитку місцевої інфраструктури.

У процесі вивчення навчальної дисципліни перед студентами ставляться такі **завдання**:

- поглибити теоретичні знання щодо методології управління містом, зокрема законів, закономірностей та принципів здійснення управлінських процесів у місті, становлення мережі міст; форм й методів управління їх розвитком, а також формування і виконання місцевих бюджетів, здійснення інвестиційної діяльності місцевих органів виконавчої влади та органів місцевого самоврядування;

- виявити особливості комунальної власності територіальної громади міста як матеріальної бази місцевого самоврядування, основні риси управління комунальним майном;

- оволодіти вмінням використовувати чинну нормативно-правову базу, враховуючи зміни в ній, а також сучасні підходи щодо управління розвитком міста, модернізації та реформування його інфраструктури;

- усвідомлювати необхідність орієнтувати діяльність виробничої й соціальної сфери міста на споживача та його потреби;

- оволодіти навичками практичного застосування сучасних методів управління функціонуванням та розвитком міської економіки в ринкових умовах;

- визначити основні напрями удосконалення організаційно-економічних механізмів забезпечення охорони довкілля;

- навчитися висловлювати й обґрунтовувати власну позицію стосовно подій і явищ суспільного життя на основі логічного аналізу соціально-економічних процесів та чинників, що впливають на них.

Компетентність, що забезпечує. Вивчення дисципліни забезпечує формування у фахівців здатностей:

Управляти процесами вироблення та реалізації державної політики у сфері місцевого самоврядування на міжнародному, національному, регіональному та місцевому рівнях, дотримуючись вимог чинного законодавства та враховуючи національні інтереси.

- Здійснювати управління розвитком інфраструктури населеного пункту, ефективно застосовуючи провідні технології та методи організаційного, інноваційного, фінансового, ризик-, тайм-, кадрового, проектного менеджменту.

- Здійснювати стратегічне управління на місцевому рівні, застосовуючи методи стратегічного планування, реалізації стратегій та оцінювання їх економічності, ефективності та результативності.

- Розробляти проекти місцевих програм, концепцій, стратегій, локальних нормативно-правових актів, а також пропозицій до них на основі методології системного аналізу, виходячи з ресурсного забезпечення та вимог і правил правотворчості.

- Управляти проектами і програмами, що реалізуються в сфері місцевого самоврядування, ураховуючи глобальні виклики, геополітичні процеси, пріоритети розвитку громадянського суспільства, стратегії реалізації державної політики, територіальну специфіку.

- Готувати аналітичні довідки, пропозиції, доповіді, інші службові документи щодо особливостей розвитку системи місцевого самоврядування населеного пункту та регіону, діяльності установи, організації, функціонування території за загальною методологією теорії систем і положень теорії організації та згідно конкретних вимог чинних нормативно-правових актів.

- Приймати рішення в індетермінованих умовах у сфері розвитку місцевої інфраструктури, застосовуючи відповідні технології їх підготовки та методи прогнозування наслідків реалізації відповідної публічної політики, дотримуючись морально-етичних норм та соціально-корпоративної відповідальності.

- Організовувати та здійснювати діяльність у межах компетенції місцевого самоврядування з розвитку місцевої інфраструктури, забезпечення дотримання рівних прав і можливостей громадян в усіх сферах суспільного життя на основі актів, європейської практики та зарубіжного досвіду.

-Формувати та підтримувати ефективну взаємодію з громадськістю, державними і недержавними інституціями, бізнесом, у межах компетенції місцевого самоврядування, використовуючи інформаційні і комунікативні технології та технології управління конфліктами.

- Виявляти, прогнозувати та оцінювати ризики, пов'язані з реалізацією реформ у сфері місцевого самоврядування, обґрунтовувати заходи для мінімізації їх негативного впливу на місцевому рівні, з метою формування стратегій запобігання відповідним ризикам.

- Брати участь в публічних дискусіях, дебатах, обговореннях, пов'язаних з питаннями реформ місцевого самоврядування, демонструючи культуру мовлення, здатність доводити власну позицію, застосовувати інформаційно-аналітичні матеріали в якості доказової бази.

- Проводити дослідження складних проблемних ситуацій у сфері місцевого самоврядування, що потребують вирішення, застосовуючи сучасні методи наукового пізнання, з метою формулювання пропозицій щодо розвитку системи місцевого самоврядування населеного пункту, регіону.

- Здійснювати викладацьку діяльність в системі професійної підготовки та підвищення кваліфікації фахівців з публічного управління та адміністрування ґрунтуючись на сучасних положеннях теорії і методики навчання дорослих.

5) Структура курсу.

Змістовий модуль 1. «Основи розвитку міської інфраструктури»

Лекції:

Тема 1. Розвиток міської інфраструктури в Україні: історія розвитку

Тема 2. Теорії місцевого самоврядування.

Тема 3. Моделі територіальної організації влади.

Тема 4. Земська й міська реформи ХІХ століття: політико-правовий досвід

Тема 5. Конституційно-правові засади місцевого самоврядування в Україні .

Тема 6. Сучасна система міської інфраструктури в Україні.

Тема 7. Формування органів місцевого самоврядування в Україні .

Семінарські заняття:

Тема 1. Соціальна інфраструктура як об'єкт управління містом.

Тема 2. Розвиток основних галузей соціально-культурного та соціально-побутового призначення .

Тема 3. Програмно-цільовий метод управління соціальною інфраструктурою міста .

Тема 4. Загальні аспекти розвитку міського транспорту

Тема 5. Обґрунтування стратегії розвитку транспортної інфраструктури .

Тема 6. Оцінювання стратегічних рішень щодо розвитку транспортної системи

Змістовий модуль 2. «Зміст процесу розвитку міської інфраструктури»

Лекції:

Тема 8. Організація роботи органів та посадових осіб міської інфраструктури .

Тема 9. Політико-правовий механізм функціонування місцевого самоврядування в Україні .

Тема 10. Гарантії та відповідальність посадових осіб та органів міської інфраструктури .

Тема 11. Етична інфраструктура місцевого самоврядування .

Тема 12. Місцеве самоврядування в зарубіжних країнах .

Тема 13. Міжнародні документи про місцеве самоврядування та організація місцевого самоврядування в зарубіжних країнах

Семінарські заняття:

Тема 7 Міські фінанси: сутність і функції

Тема 8 Бюджет міста..

Тема 9 Удосконалення процесу бюджетування .

Тема 10 Запозичення до місцевих бюджетів

Тема 11. Документаційне забезпечення розвитку міської інфраструктури

Обсяг курсу: 5 кредитів, 150 годин (30 год. лекцій, 30 год. практичних занять, 90 год. самостійної роботи), екзамен.

Методи контролю

Поточне тестування, оцінки за доповіді на семінарських заняттях, письмові відповіді на теоретичні питання, захист рефератів, екзамен.

Система оцінювання

<i>Поточне тестування та самостійна робота</i>		<i>Підсумковий контроль (екзамен)</i>	<i>Сума</i>
<i>Змістовий модуль 1</i>	<i>Змістовий модуль 2</i>		
30	30	40	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<i>Сума балів за всі види навчальної діяльності</i>	<i>Оцінка ECTS</i>	<i>Оцінка за національною шкалою</i>	
		<i>для екзамену, курсового проекту (роботи), практики</i>	<i>для заліку</i>
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
74-81	C		
64-73	D	задовільно	
60-63	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

6) Політика курсу.

Студент зобов'язаний щодня відвідувати заняття всіх видів відповідно до встановленого розкладу, не запізнюватися, мати відповідний зовнішній вигляд. У разі відсутності через хворобу надати відповідну довідку. Пропущені заняття відпрацьовувати в визначений викладачем час.

Студент повинен старанно виконувати завдання, брати активну участь в навчальному процесі.

7) Інформаційні ресурси.

1. Аверкина М.Ф. Забезпечення стійкого розвитку міст та агломерацій: теорія, методологія, практика : [монографія]. / Луцьк : РВВ Луцького НТУ, 2015. 496 с.

2. Бабаєв В. М. Управління великим містом : теоретичні і прикладні аспекти : монографія / В. М. Бабаєв. - Х. : ХНАМГ, 2010. - 306 с.

3. Дідик В.В, Планування міст / Львів: «Львівська політехніка», 2006. 412 с.

4. Закон України «Про регулювання містобудівної діяльності» // Відомості Верховної Ради, 2011. 343 с.

5. Гончаров В.М. Фінансовий та організаційно-інституційний механізми державного управління розвитком соціально-економічної інфраструктури : монографія / Донецьк: СПД Купріянов В.С., 2010. 220 с.

6. Ключниченко Є.Є. Управління розвитком міст: навчальний посібник / К.: КНУБА, 2015 160 с.

7. Ключниченко Є.Є., Лісниченко С.В., Рейцен Є.О., Денисенко Н.О. Житлово-комунальне господарство міст. / К: КЛУБА, 2010. 248 с.

8. Ключниченко Є.Є. Управління містом / К: КЛУБА, 2003. 260 с.

9. Онищук Г. І. Міський комплекс країни як просторова територіально-виробнича система господарювання // Комунальне господарство міст - К. : Техніка. 2002. С. 151-160.

10. Управління сучасним містом: підручник / за ред. В. М. Вакуленка, М. К. Орлатого. / К. : НАДУ, 2008. 632 с.

11. Шилова Т.О. Міське комунальне господарство / К: КЛУБА, 2006. 272 с.

12 технологий умного города [Электронный ресурс]. URL: //therunet.com/articles/353
Smart+Connected Digital Platform. [Електронний ресурс]. URL:
//www.cisco.com/c/en/us/solutions/industries/smart-connected-communities/smartconnected-
platform.html#~tab-solutions digital-

Бібліотека ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbu.gov.ua/>

Бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Бібліотека ХНТУСГ. URL: <https://library.khntusg.com.ua/>

Електронна бібліотека. URL: <http://lib.meta.ua/>

Студентська електронна бібліотека URL: <http://www.lib.ua-ru.net/>

Нормативно-правова база України URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/>

Державна служба статистики України URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>